

Merja Mäkisalo-Ropponen sd

Kirjallinen kysymys viittomakielen opetuksesta lapsille äidinkielenä

Eduskunnan puhemiehelle

CODA-lapsella viitataan henkilöön, jonka toinen tai molemmat vanhemmista ovat kuuroja (Children Of Deaf Adults), minkä vuoksi viittomakieli on lapsen ja vanhemman tai vanhempien välisen kommunikaation pääasiallinen keino. Näin viittomakielestä myös muodostuu paitsi lapsen toinen äidinkieli, mutta myös vahva osa hänen arkeaan ja identiteettiään.

Vuonna 2015 Suomessa tuli voimaan Viittomakielilaki, jonka tarkoituksena on vahvistaa viittomakielisten asemaa ja parantaa heidän mahdollisuuksiaan asioida ja saada tietoa omalla äidinkielellään esimerkiksi viranomaispalveluissa. Laki on vahvistanut viittomakielisten asemaa, mutta se ei kuitenkaan turvaa lapsille mahdollisuutta saada viittomakielistä opetusta, mistä taas säädetään perusopetuslaissa.

Perusopetuslain mukaisesti opetuskieli on useimmiten suomi tai ruotsi. Äidinkieleltään muun kuin suomen- tai ruotsinkielisten lasten on mahdollista saada opetusta myös omalla äidinkielellään opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän valtion erillisrahoituksen turvin. Tämä oikeus ei kuitenkaan ole koskenut sellaisia viittomakielisiä lapsia, joiden opetuskieli on muu kuin viittomakieli.

Osassa Suomen kunnista kuulevat lapset eivät ole koulussa saaneet viittomakielen opetusta pyynnöistä huolimatta, vaikka viittomakieli olisi lasten vanhempien äidinkieli. Perusteena on, että perusopetuslaki ei aseta velvoitetta viittomakielen opetukseen äidinkielenä. Tilanne asettaa lapset eriarvoiseen asemaan ja loukkaa yhdenvertaisuutta. Perheiden ja lasten kannalta olisi erittäin keskeistä, että lapsi oppisi viittomakielen toisena äidinkielenään, jos vanhempien äidinkielenä on viittomakieli. Tästä syystä mahdollisuus viittomakielen opetukseen tulisi turvata kaikille.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus aikoo turvata viittomakielen opetuksen niille kuuleville lapsille, joiden vanhemmat käyttävät äidinkielenään viittomakieltä?

Kirjallinen kysymys KK 68/2019 vp

Helsingissä 13.8.2019

Merja Mäkisalo-Ropponen sd